Жамбыл облысы әкімдігінің білім басқармасы Жуалы ауданының білім бөлімінің «Аягүл» бөбекжай-бақшасы» МКҚК

Семинар-тренинг:
«Кіші жастан бастап киберқауіпсіздік», «Гаджеттер мен балалар»

Психолог: Елемесова Қ.А.

Б.Момышұлы ауылы
2026ж

«Кіші жастан бастап киберқауіпсіздік»,«Гаджеттер мен балалар» тақырыбындағы семинар-тренинг

Кіріспе сөз (психологтың сөйлеуі)
Қайырлы күн, құрметті:Ата-аналар!
Бүгінгі семинар-тренингімізге уақыт бөліп келгендеріңіз үшін алғысымды білдіремін.
Қазіргі таңда технологиялардың қарқынды дамуы біздің өмірімізді айтарлықтай жеңілдетті.Смартфондар,планшеттер және түрлі гаджеттер күнделікті өміріміздің бір бөлігіне айналды.Балалар да бұл өзгерістерден тыс қалған жоқ.Тіпті мектепке дейінгі жастағы балалардың өзі телефонды қосып, мультфильм тауып көре алады немесе түрлі ойындарды пайдалана алады.Алайда технологиялардың пайдасымен қатар, белгілі бір қауіптері де бар.Кейде бала экран алдында ұзақ уақыт өткізіп, шынайы қарым-қатынастан алыстап кетуі мүмкін.Интернет кеңістігінде баланың жас ерекшелігіне сәйкес келмейтін ақпараттар да кездеседі.Сондықтан балалардың цифрлық ортадағы қауіпсіздігі бүгінгі күннің өзекті мәселелерінің біріне айналып отыр.
Біздің мақсатымыз-гаджеттерді қолдануға тыйым салу емес.Керісінше, балаларды заманауи технологияларды дұрыс әрі қауіпсіз пайдалануға үйрету және ата-аналардың осы бағыттағы жауапкершілігін арттыру.Баланың қауіпсіздігі ең алдымен отбасыдан басталады.Сондықтан балаға интернетті пайдалану мәдениетін қалыптастыруда ата-ана мен балабақшаның бірлескен жұмысы өте маңызды.
Бүгінгі кездесу барысында біз балалардың гаджеттерді пайдалану ерекшеліктері,интернеттегі қауіпсіздік ережелері және ата-аналардың бақылау мен қолдау көрсету жолдары туралы пікір алмасамыз.Сонымен қатар шағын тренинг арқылы түрлі жағдаяттарды талдап,тәжірибе бөлісеміз.
Ендеше,семинар-тренингімізді бастамас бұрын сіздерді белсенді қатысуға, өз ойларыңызбен бөлісуге шақырамын.

Тренинг:«Бала қауіпсіздігі – біздің ортақ жауапкершілігіміз»
Мақсаты:Ата-аналардың цифрлық қауіпсіздік туралы білімдерін кеңейту, балалардың гаджеттерді пайдалануындағы қауіп-қатерлер туралы түсініктерін қалыптастыру және олардың алдын алу жолдарын талқылау.
Қатысушылар:Балабақша тәрбиеленушілерінің ата-аналары
Өткізу уақыты:20-25 минут

І бөлім.«Иә немесе жоқ» жаттығуы
Психолог сөзі:
Құрметті ата-аналар!Қазір сіздерге бірнеше тұжырым оқимын.Егер келіссеңіздер **«Иә»,** келіспесеңіздер **«Жоқ»** деп жауап берулеріңізді сұраймын.Әр жауаптан кейін қысқаша түсініктеме береміз.
Тұжырымдар:
5 жастағы бала телефонды күніне 4-5 сағат пайдалана алады.
Жауабы: Жоқ.

Түсіндірме:Мамандар мектепке дейінгі жастағы балалардың экран алдында ұзақ уақыт отыруын ұсынбайды.
Баланың интернеттегі әрекетін ата-ана бақылап отырғаны дұрыс.
Жауабы:Иә.
Түсіндірме:Бала қауіпсіздігі үшін ата-ананың бақылауы қажет.
Баланың суреттерін әлеуметтік желіге үнемі жариялау қауіпсіз.
Жауабы: Жоқ.
Түсіндірме: Жеке мәліметтердің таралу қаупі бар.
Балаға бейтаныс адамдармен онлайн сөйлесуге болмайтынын түсіндіру қажет.
Жауабы: Иә.
Түсіндірме: Бұл интернеттегі қауіптердің алдын алуға көмектеседі.
Тамақтану кезінде телефон қолдану балаға зиян келтірмейді.
Жауабы: Жоқ.
Түсіндірме: Бұл баланың зейіні мен дұрыс тамақтану дағдысына кері әсер етуі мүмкін.

Қорытынды:Бүгінгі таңда гаджеттерден толықтай бас тарту мүмкін емес. Сондықтан балаларға оны дұрыс әрі қауіпсіз қолдануды үйрету маңызды.

II бөлім.Топтық жұмыс «Қауіпті жағдайды анықта»
Психолог сөзі:
Енді күнделікті өмірде кездесуі мүмкін бірнеше жағдайды қарастырайық.Әр топ немесе ата-аналар өз ойларын айтып, мәселені қалай шешуге болатынын ұсынады.

1-жағдаят
Балаңыз YouTube көріп отырғанда белгісіз сілтемеге өтпек болды.
Талқылау сұрақтары:
Сіз бұл жағдайда не істер едіңіз?
Балаға қандай түсіндіру жұмыстарын жүргізер едіңіз?
Қорытынды:Балаларға рұқсат етілмеген сілтемелерге өтпеу керектігін түсіндіріп, ата-аналық бақылау бағдарламаларын қолдану қажет.

2-жағдаят
Балаңыз телефонсыз тамақ ішкісі келмейді.
Талқылау сұрақтары:
Бұл жағдай сіздің отбасыңызда кездеседі ме?
Оны қалай шешуге болады?
Қорытынды:Отбасылық ережелер орнатып, тамақтану кезінде барлық отбасы мүшелерінің гаджет қолданбауы жақсы нәтиже береді.

3-жағдаят
Балаңыз интернетте жаңа «дос» тапқанын айтты.

Сіз қандай әрекет жасар едіңіз?
Баламен қалай сөйлескен дұрыс?
Қорытынды:Балаға интернеттегі барлық адамдардың шынайы бола бермейтінін түсіндіріп, жеке ақпаратты ешкімге бермеуге үйрету қажет.

3.«Пайдалы кеңес» шеңбері
Психолог сөзі:
Құрметті ата-аналар, қазір барлығымыз шағын шеңбер құрып, өз отбасымызда балалардың гаджет қолдануына байланысты қандай ережелерді ұстанатынымыз туралы бөлісейік.Кейде басқа ата-аналардың тәжірибесі бізге пайдалы ойлар мен жаңа шешімдер ұсынады. Әрқайсыңыз өз отбасыңызда қолданатын бір ереже немесе жақсы тәжірибемен бөлісе аласыздар.

Мысалы:
«Ұйықтар алдында 1 сағат бұрын телефон қолданбаймыз». Бұл ереже баланың жүйке жүйесінің тынығуына көмектеседі. Ұйықтар алдында экранға ұзақ қарау баланың ұйқысының бұзылуына, таңертең шаршап оянуына себеп болуы мүмкін. Сондықтан кешкі уақытта телефонның орнына кітап оқу, ертегі тыңдау немесе отбасымен әңгімелесу пайдалы.
«Тамақтану кезінде гаджет қолдануға рұқсат берілмейді». Бұл ереже баланың тамақты дұрыс қабылдауына және отбасы мүшелерімен қарым-қатынас жасауына мүмкіндік береді. Тамақтану кезінде телефонға алаңдаған бала не жеп отырғанына мән бермейді. Ал ортақ дастархан басындағы әңгіме бала мен ата-ана арасындағы байланысты нығайтады.
«Баламен бірге мультфильм көріп, кейін талқылаймыз». Бұл баланың көрген ақпаратын дұрыс түсінуіне көмектеседі. Ата-ана мультфильмдегі кейіпкерлердің әрекеттерін талқылап, жақсы мен жаманды ажыратуға үйрете алады. Сонымен қатар бұл баламен сапалы уақыт өткізудің бір жолы болып табылады.
«Күніне белгілі бір уақыт қана гаджет қолданамыз». Бала нақты уақыт шектеуін білген кезде тәртіпке үйренеді. Қалған уақытта ойын ойнап, сурет салып, кітап оқып немесе таза ауада серуендеуге мүмкіндік алады.
«Демалыс күндері отбасылық уақыт ұйымдастырамыз». Мысалы, серуендеу, үстел ойындарын ойнау, бірге тамақ дайындау сияқты іс-әрекеттер балалардың гаджетке тәуелділігін азайтады және отбасы мүшелерін жақындастырады.
Талқылау соңында жүргізуші ата-аналардың айтқан ойларын қорытындылап: «Әр отбасының өз тәртібі мен ұстанымы бар. Ең бастысы – балаға тыйым салумен ғана шектелмей, гаджеттерді дұрыс әрі қауіпсіз пайдаланудың үлгісін көрсету. Балалар көбіне біздің айтқанымыздан гөрі, жасаған ісімізге көбірек еліктейді» деп қорытындылайды.

Қорытынды:

Құрметті ата-аналар!

Бүгінгі семинар-тренинг барысында біз балалардың цифрлық ортадағы қауіпсіздігі, гаджеттерді тиімді пайдалану және ата-ананың рөлі туралы маңызды мәселелерді талқыладық. Заманауи технологиялар баланың дамуына көптеген мүмкіндіктер бергенімен, оларды дұрыс қолданбау белгілі бір қауіптерге де әкелуі мүмкін. Сондықтан баланың интернеттегі және цифрлық ортадағы қауіпсіздігіне ерекше назар аудару қажет.

«Баланың цифрлық қауіпсіздігі тек техникалық бақылаумен емес, ата-ананың назарымен, қолдауымен және үлгі болуымен қамтамасыз етіледі». Балалар көбіне ересектердің іс-әрекетіне қарап өседі. Егер біз өзіміз гаджеттерді орынды пайдаланып, қауіпсіздік ережелерін сақтасақ, балалар да осы дағдыларды бойына сіңіреді.

Балаға сенім артып, онымен ашық қарым-қатынас орнату өте маңызды. Оның интернетте не көретініне қызығушылық танытып, қауіпсіздік ережелерін үнемі еске салып отырған жөн. Тыйым салудан бұрын түсіндіру, бақылаудан бұрын сенімді қарым-қатынас қалыптастыру әрдайым тиімді нәтиже береді.

Бүгінгі тренинг барысында өз тәжірибелеріңізбен бөлісіп, белсенділік танытқандарыңыз үшін алғыс білдіремін. Сіздердің пікірлеріңіз бен ұсыныстарыңыз балалардың қауіпсіз әрі жайлы ортада тәрбиеленуіне ықпал етеді деп сенемін.

Ендеше, балаларымыздың болашағы үшін бірлесе жұмыс жасап, олардың цифрлық әлемде қауіпсіз, саналы және жауапты қолданушы болып қалыптасуына қолдау көрсетейік.

ЖАДЫНАМА

«Бала қауіпсіздігі – біздің ортақ жауапкершілігіміз» ата-аналарға таратылады

ЖАДЫНАМА

«Бала қауіпсіздігі – біздің ортақ жауапкершілігіміз»

Құрметті ата-аналар!

Бала қауіпсіздігі мен оның дені сау, бақытты болып өсуі ең алдымен отбасынан басталады. Сіздерге бала тәрбиесінде көмектесетін 10 пайдалы кеңес ұсынамыз.

1 Балаңызға жеткілікті уақыт бөліңіз



Күн сайын балаңызбен әңгімелесіп, оның көңіл күйіне, қызығушылығына назар аударыңыз. Ата-ананың қамқорлығы балаға қауіпсіздік сезімін береді.

2 Гаджет қолдану уақытын реттеңіз



Баланың телефон, планшет немесе теледидар алдында өткізетін уақытын шектеңіз. Бос уақытын белсенді ойындармен және шығармашылық жұмыстармен толықтырыңыз.

3 Интернет қауіпсіздігін үйретіңіз



Балаға бейтаныс адамдармен сөйлеспеу, жеке ақпараттарын жарияламау және күмәнді сілтемелерді ашпау керектігін түсіндіріңіз.

4 Балаңызға жақсы үлгі болыңыз



Балалар үлкендердің әрекетін қайталайды. Сондықтан өзіңіз де гаджеттерді орынды пайдаланып, қауіпсіздік ережелерін сақтаңыз.

5 Үйде қауіпсіз орта жасаңыз



Дәрі-дәрмектерді, өткір заттарды және тұрмыстық химиялық құралдарды балалардың қолы жетпейтін жерде сақтаңыз.

6 Баланың сезімін тыңдай біліңіз



Бала қорқынышы, реніші немесе қуанышы туралы айтқанда мұқият тыңдап, қолдау көрсетіңіз. Бұл оның эмоционалдық әл-ауқатын нығайтады.

7 Күн тәртібін сақтаңыз



Уақытылы ұйықтау, дұрыс тамақтану және таза ауада серуендеу баланың денсаулығы мен дамуына оң әсер етеді.

8 Қауіпсіздік ережелерін қайталап отырыңыз



Көшеде, үйде және қоғамдық орындарда өзін қалай ұстау керектігін балаға үнемі еске салып отырыңыз.

9 Баланы мақтап, қолдап отырыңыз



Баланың әрбір жетістігін байқап, жылы сөз айту оның өзіне деген сенімін арттырады.

10 Бала тәрбиесінде бірлесе әрекет етіңіз



Балабақша педагогтерімен және психологпен тығыз байланыста болып, балаңыздың дамуы туралы ақпарат алмасып отырыңыз.

Есте сақтаңыз!

Бала өзін жақсы көретінін, қорғалғанын және қолдау тапқанын сезінген кезде ғана толыққанды дамып, бақытты болып өседі.



Баланың қауіпсіздігі – ата-ана, отбасы және білім беру ұйымының ортақ жауапкершілігі!

Семинар-тренинге

Балалма телефонды бермеуге тырысамын.

Бугін гаджеттін пайдасы мен зияны туралы жақсы мецгердін.

Гаджет туралы өзекті мәселе айтты.

Гаджеттің

Көптеген пайдасы барын же/е жоғын тусіндік

Психолог апкеге рахмет.





